



# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων και ολοκληρωμένης διαχείρισης

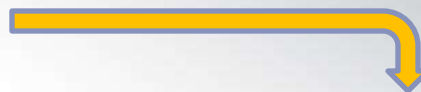
Γιώργος Κράββας  
Δ/ντης Agrisystems  
Γραφείο Θεσσαλονίκης

**TÜV HELLAS**  
*Member of TÜV NORD Group*

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Αρχή Εποπτείας:

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης &  
Τροφίμων  
Διεύθυνση Βιολογικής Γεωργίας



*Έλεγχος εφαρμογής Κοινοτικής  
& Εθνικής Νομοθεσίας*

## Αρχή Επίβλεψης:

AGROCERT (ΟΠΕΓΕΠ)



## Αρχή Διαπίστευσης:

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης  
(Ε.ΣΥ.Δ.)



*Έλεγχος εφαρμογής Κοινοτικής &  
Εθνικής Νομοθεσίας και  
ΕΛΟΤ EN 45011 – ISO 19011*

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – Κοινοτική Νομοθεσία

- **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 834/2007**

*για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (τροπ. [967/2008](#), [1254/2008](#))*

- **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 889/2008**

*σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων*

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – Κοινοτική Νομοθεσία

- [ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ \(ΕΚ\) αριθ. 1235/2008](#)

*... όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες (τροπ. [537/2009](#))*

- [ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ \(ΕΚ\) αριθ. 710/2009](#)

*... όσον αφορά τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για τη βιολογική παραγωγή ζώων υδατοκαλλιέργειας και φυκιών*

- [ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ \(ΕΚ\) αριθ. 203/2012](#)

*... όσον αφορά τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για τους βιολογικούς οίνους*

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – Εθνική Νομοθεσία

- [ΚΥΑ 245090/ΦΕΚ 157 – 10.2.2006](#)

*... «περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής» ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.*

- [ΚΥΑ 336650/ΦΕΚ 1927 – 29.12.2006](#)

*Λεπτομέρειες εφαρμογής της αρ. 245090/11.1.2006*

- [ΥΑ 95767/ΦΕΚ 1343-31.8.2010](#)

*Βασικές και πρόσθετες διατάξεις άσκησης της βιολογικής Υδατοκαλλιέργειας,*

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Φυτική Παραγωγή

Η βιολογική γεωργία είναι “εδαφοκεντρική”

Επιτρέπεται η χρήση μικροοργανισμών για τη βελτίωση του εδάφους

Δεν χρησιμοποιούνται ανόργανα αζωτούχα λιπάσματα

Η πρόληψη των ζημιών βασίζεται σε φυσικούς εχθρούς και επιλογή ειδών

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο τα αναφερόμενα στο [παράρτημα I](#) του κανονισμού λιπάσματα και μόνο στο βαθμό που είναι απαραίτητα.

Απαγορεύεται η υδροπονική παραγωγή

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Φυτική Παραγωγή

### Διαχείριση παρασίτων, ασθενειών και ζιζανίων "

Για την φυτοπροστασία επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνο προϊόντα που αναφέρονται στο [παράρτημα II](#) του κανονισμού.

Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται παγίδες που δεν εκλύουν τις ουσίες στο περιβάλλον και αποτρέπουν την επαφή ανάμεσα στις ουσίες και τις καλλιέργειες. Μετά την χρήση, πραγματοποιείται ασφαλής συλλογή και διάθεση των παγίδων.

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Φυτική Παραγωγή

Είδος Καλλιέργειας	Χρόνος Μετατροπής	Χαρακτηρισμός Προϊόντος	Έκδοση Πιστοποιητικού
Ετήσιες καλλιέργειες	0-12 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	12-24 μήνες	ΥΠΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	✓
	>24 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✓
Πολυετής καλλιέργειες	0-12 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	12-36 μήνες	ΥΠΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	✓
	>36 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✓



# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Ζωική Παραγωγή

Ενίσχυση της φυσικής ανοσοποιητικής άμυνας του ζώου

Ανακύκλωση των αποβλήτων και των παραπροϊόντων

Διατήρηση υψηλού επιπέδου συνθηκών διαβίωσης των ζώων

Σίτιση των ζώων με βιολογικές ζωοτροφές

Τα ζώα έχουν μόνιμη πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους, κατά προτίμηση σε βοσκότοπους

Απαγορεύεται χρήση συνθετικών χημικών κτηνιατρικών φαρμάκων ή αντιβιοτικών για προληπτική αγωγή

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Ζωική Παραγωγή

αφορά στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων από:

- Αιγοπροβατα (γάλα και κρέας)
- Βοοειδή (γάλα και κρέας)
- Πουλερικά (αυγά και κρέας)
- Χοίρους (κρέας)
- Μέλισσες (μέλι, γύρη, βασιλικό πολτό)

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Ζωική Παραγωγή

Είδος Ζώου	Χρόνος Μετατροπής	Χαρακτηρισμός Προϊόντος	Έκδοση Πιστοποιητικού
<b>Βοοειδή Κρεατοπαραγωγής</b>	0-12 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 12 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✔
<b>Αγελάδες Γαλακτοπαραγωγής</b>	0-6 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 6 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✔
<b>Χοίροι</b>	0-6 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 6 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✔
<b>Αιγοπρόβατα</b>	0-6 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 6 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✔

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Ζωική Παραγωγή

Είδος Ζώου	Χρόνος Μετατροπής	Χαρακτηρισμός Προϊόντος	Έκδοση Πιστοποιητικού
Πουλικά κρεατοπαραγωγής	0-10 εβδομάδες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 10 εβδομάδες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✓
Πουλικά ωοπαραγωγής	0-6 εβδομάδες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 6 εβδομάδες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✓
Μελισσοοσμήνη	0-12 μήνες	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ	✘
	> 12 μήνες	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	✓

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Μεταποίηση

### Κανόνες παραγωγής μεταποιημένων ζωοτροφών και τροφίμων

Παραγωγή βιολογικών τροφίμων και ζωοτροφών από βιολογικά γεωργικά συστατικά

Στη βιολογική παραγωγή δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ΓΤΟ

Απαγορεύεται η χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας

Η παρασκευή μεταποιημένων βιολογικών τροφίμων διαχωρίζεται χρονικά ή τοπικά από τα μη βιολογικά τρόφιμα

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Μεταποίηση

### Κανόνες παραγωγής μεταποιημένων ζωοτροφών και τροφίμων

- Οι επιχειρήσεις πρέπει να:
  - α) λαμβάνουν μέτρα προφύλαξης για να αποτραπεί ο κίνδυνος μόλυνσης από μη επιτρεπόμενες ουσίες ή προϊόντα·
  - β) εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα καθαρισμού, παρακολουθούν την αποτελεσματικότητά τους και καταγράφουν τις εργασίες αυτές·
  - γ) εγγυώνται ότι τα μη βιολογικά προϊόντα δεν διατίθενται στην αγορά με ένδειξη που περιέχει αναφορά σε βιολογική μέθοδο παραγωγής.
  - δ) διασφαλίζουν ότι κατά την αποθήκευση και μεταφορά των προϊόντων δεν υπάρχει κίνδυνος ανάμειξης με άλλα συστατικά ή προϊόντα

# Πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

## Κανόνες για τη Μεταποίηση

### Επισήμανση βιολογικών προϊόντων

Νέο λογότυπο βιολογικών προϊόντων, [Καν. ΕΚ 271/2010](#)

*EU logo νέο* ([user manual](#)) ☞ *υποχρεωτικό από 1.7.2010*

*EU logo παλιό* [gr](#) [en](#) ☞ *επιτρέπεται έως 1.7.2012*

Τα συστατικά του προϊόντος θα πρέπει να είναι σε ποσοστό **95%** προερχόμενα από βιολογική παραγωγή.

### Χαρακτηρισμός προϊόντων:

- «προϊόν βιολογικής γεωργίας»
- «προϊόντα υπό μετατροπή στη βιολογική γεωργία»



**GR-BIO-13**  
**Greece**



**TÜV HELLAS**  
Member of TÜV NORD Group

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

1. Εθνικό πρωτόκολλο Agro 2

2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P. IFA v.4



# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 1. Εθνικό πρωτόκολλο Agro 2

Agro 2.1 – Απαιτήσεις Συστήματος Διαχείρισης

Περιέχει όρους και διατάξεις που αναφέρονται στα:

ΕΛΟΤ EN ISO 9001, ΕΛΟΤ EN ISO 14001, ΕΛΟΤ EN ISO 19011

Κανονισμός (ΕΚ) 761/2001

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:

Όλα τα καλλιεργούμενα είδη

Σχήμα -> Ομάδα Παραγωγών &

Μεμονωμένος Παραγωγός



# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 1. Εθνικό πρωτόκολλο Agro 2

### Agro 2.1 – Απαιτήσεις Συστήματος Διαχείρισης

- Πολιτική
- Περιβαλλοντικά Θέματα
- Νομικές απαιτήσεις
- Σκοποί και Στόχοι
- Πρόγραμμα Βελτίωσης
- Οργάνωση
- Εκπαίδευση
- Επικοινωνία
- Τεκμηρίωση
- Διαχείριση Κρίσεων
- Ιχνηλασιμότητα
- Μετρήσεις
- Χειρισμός Μη Συμμορφώσεων
- Τήρηση Αρχείων
- Εσωτερική Επιθεώρηση
- Ανασκόπηση Διοίκησης

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 1. Εθνικό πρωτόκολλο Agro 2

### Agro 2.2 – Απαιτήσεις στην παραγωγική διαδικασία

- Πολλαπλασιαστικό υλικό
- Καλλιεργητικές φροντίδες
- Διαχείριση Εδάφους
- Παρακολούθηση Μετεωρολογικών Δεδομένων
- Θρέψη Φυτών
- Άρδευση
- Φυτοπροστασία
- Συγκομιδή & Μετασυλλεκτικοί Χειρισμοί
- Διαχείριση εξοπλισμού και ενέργειας
- Διαχείριση Ρύπων
- Περιβάλλον & Βιοποικιλότητα
- Υγεία, Ασφάλεια και Κατάρτιση

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 1. Εθνικό πρωτόκολλο Agro 2

### Πλεονεκτήματα:

- Οργάνωση παραγωγής
- Συγκέντρωση προϊόντων
- Επιβλέπων Γεωπόνος
- Συμμετοχή σε προγράμματα ενίσχυσης

### Μειονέκτημα:

- Δύσκολη εφαρμογή από μεμονωμένους παραγωγούς
- Περιορισμένη αναγνώριση από τις αγορές

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P. IFA v.4

Option 1 → Μεμονωμένος Παραγωγός

Option 2 → Ομάδα Παραγωγών

**GLOBALG.A.P.**

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P. IFA v.4

Option I → Μεμονωμένος Παραγωγός

Option II → Ομάδα Παραγωγών

**ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:**

Κατάλογος με τα εγκεκριμένα προϊόντα Globalgap

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

### ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ: Φυτική Παραγωγή

- Πολλαπλασιαστικό υλικό
- Φρούτα και Λαχανικά
- Αροτραίες καλλιέργειες
- Καφές – Τσάι
- Καλλωπιστικά φυτά
- Ζωοτροφές

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

### ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ: Ζωική Παραγωγή

- Αιγοπρόβατα
- Αγελάδες Γαλακτοπαραγωγής - Κρεοπαραγωγής
- Χοιρινά
- Πουλερικά (Κοτόπουλα – Γαλοπούλες)
- Καλλωπιστικά φυτά
- Ιχθυοκαλλιέργειες



# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

### Απαιτήσεις Συστήματος Διαχείρισης (Option II)

**Πολιτική - Περιβαλλοντικά Θέματα** - Νομικές απαιτήσεις

**Σκοποί και Στόχοι - Πρόγραμμα Βελτίωσης** - Οργάνωση

Εκπαίδευση - Επικοινωνία - Τεκμηρίωση - **Διαχείριση Κρίσεων**

Ιχνηλασιμότητα - Μετρήσεις - Χειρισμός Μη Συμμορφώσεων

Τήρηση Αρχείων - Εσωτερική Επιθεώρηση -

**Ανασκόπηση Διοίκησης**

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

### Απαιτήσεις στην παραγωγική διαδικασία (Option 1-2)

Πολλαπλασιαστικό υλικό – Καλλιεργητικές φροντίδες – Διαχείριση  
Εδάφους - Παρακολούθηση Μετεωρολογικών Δεδομένων – Θρέψη  
Φυτών - Άρδευση – Φυτοπροστασία – Συγκομιδή & Μετασυλλεκτικοί  
Χειρισμοί - Διαχείριση εξοπλισμού και ενέργειας – Διαχείριση Ρύπων  
Περιβάλλον & Βιοποικιλότητα – Υγεία, Ασφάλεια και  
Κατάρτιση

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

Μεγάλη βαρύτητα στα θέματα:

- Υγιεινής και Ασφάλειας εργαζομένων
- Υγιεινής και Ασφάλειας προϊόντος
- Προστασίας περιβάλλοντος
- Ιχνηλασιμότητας
- Επισήμανσης προϊόντων

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4

### Πλεονεκτήματα:

- Οργάνωση παραγωγής
- Συγκέντρωση προϊόντων
- Επιβλέπων Γεωπόνος
- Διεθνής αναγνώριση
- Εργαλείο marketing

### Μειονέκτημα:

- Απαιτείται προσαρμογή στα δεδομένα κάθε χώρας παραγωγής
- Επιπλέον Κόστος εγγραφής στη βάση δεδομένων

# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## 2. Ιδιωτική προδιαγραφή GlobalG.A.P IFA v.4



# Πιστοποίηση Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

## Συνδυασμένες επιθεωρήσεις

Παραγωγή Βιολογικών Προϊόντων με ταυτόχρονη εφαρμογή

1. Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στον αγρό και
2. Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων στη μεταποίηση

# ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ

Γιώργος Κράββας

Γεωπόνος

Δ/ντής Agrisystems

Γραφείο Θεσσαλονίκης

Τηλ. 2310428498

Email: [gkravvas@tuv-nord.com](mailto:gkravvas@tuv-nord.com)